

COLUMN

VERTROUWEN IS GOED, CONTROLLEREN IS BETER

Gideon Folkers

Gideon Folkers is registeraccountant en werkzaam als IT-engineer bij Refine-IT.

Een goede accountant loopt minimaal een jaar achter. Een grapje misschien, maar wel één die nog altijd hout snijdt. Een belangrijk deel van het werk van de accountant blijft immers gericht op de geschiedschrijving rondom financiële informatie. Kijk alleen maar eens naar onze geliefde Controle- en Overige Standaarden. 99,9 procent van die standaarden gaat over terugkijken naar het verleden.

Iedereen is zich inmiddels wel bewust van de veranderende wereld waarbij digitalisering real-time inzichten heel dichtbij brengen. Achteruit kijken is steeds minder interessant en het verlangen om juist naar de toekomst te kunnen kijken, is groot. De techniek is er al een tijdje klaar voor en de gegevens worden steeds beter bruikbaar.

In de basis worden algoritmes gebruikt, die met statistische methodes modellen ontwikkelen die proberen de uitkomsten zo goed mogelijk te voorspellen. Algoritmes kunnen zo worden gebouwd dat ze zelflerend zijn, om die voorspellende krachten van de modellen steeds verder te verbeteren.

We moeten echter niet vergeten dat algoritmes in den beginne worden geprogrammeerd door mensen, met alle mogelijke risico's van dien. Het fabeltje dat als een computer het één keer goed doet, het altijd goed gaat is echt achterhaald (en eerlijk gezegd ook nooit waar geweest).

Momenteel worden de verkregen inzichten nog vooral gebruikt als stuurinformatie voor het management.

De eisen die aan de betrouwbaarheid van de informatie worden gesteld, zijn nog niet heel hoog. Iedereen snapt dat een relatief hoge mate van onzekerheid moet worden geaccepteerd.

Maar het vertrouwen in de informatie groeit heel snel. Hele businessmodellen worden al gebaseerd op uitkomsten uit geprogrammeerde analyses. Meer en meer durven ondernemingen beslissingen te nemen op basis van inzichten die automatisch uit de data naar boven worden getoverd.

Maar zoals elke accountant weet: vertrouwen is goed, controleren is beter. Zou de accountant hierin een rol kunnen vervullen? De eerste gedachte is misschien dat hier (te) veel technische kennis voor nodig is; dat het meer het gebied is van een IT-auditor.

Voor het technische gedeelte kan dit nu nog waar zijn. De bedrijfseconomische aspecten liggen echter juist helemaal op het terrein van de accountant. Denk bijvoorbeeld aan financieringsaanvragen die zijn gebaseerd op forecasts berekend met *predictive analysis* technieken. Of wat te denken van *machine learning* toepassingen voor het waarderen van onroerend goed, *credit ratings* bij banken of voor het geven van advies om een aandeel te kopen of te verkopen?

Is de accountant straks de alom gerespecteerde vertrouwenspersoon, die de mensheid gerust kan stellen dat de berekeningen van al die supercomputers betrouwbaar zijn?

Ik ben benieuwd. ←